

Қазақстан-Ресей Медицина Университеті

**Дезинфекция,
дезинсекция,
дератизация**

**Орындаған: Сәкенова Ж.Қ.
Тексерген: Есигеновна А.**

ДЕЗИНФЕКЦИЯ

Дезинфекция - деп сыртқы ортадағы жұқпалы аурулардың қоздырушылары - зардапты микроорганизмдерді жою шараларын айтады.

Дезинфекция француздың *des* - жоямын, латынның *infectio* - жұқтыру деген сөздерінен тұрады, яғни зарарсыздандыру (жұқпайтын ету) деген мағынаны білдіреді. Дезинфекцияның нәтижесінде сыртқы ортадағы заттар зарарсызданып, ондағы зардапты микробтар өлтіріліп, ауру жұқпайтын болады. .

Дезинфекция түрлері

Сақтық

Сақтық дезинфекциясы жұқпалы ауру болмасада одан сақтану мақсатында жүргізіледі.

Іске қосар алдындағы

Бұл жаңадан салынған мал қораларын тапсырған кезде пайдалануға бермес бұрын мал жіберер алдында жүргізіледі.

Технологиялық

Ол технологиялық циклдардың аралығындағы үзіліс кезінде жасалады.

Лажысыз

Лажысыз дезинфекция жұқпалы ауру шыққан сәтте оны тоқтату мақсатында жүргізіледі.

Тежеу

Ауру жойылғанға дейін жүйелі түрде жүргізіледі

Қорытынды

Карантинге немесе шектеулерге дейін жүргізіледі

Дезинфекцияға арналған механизмдер мен аппараттар

- Мамандандырылған дезинфекциялық машиналар
- Жануарлардың терісін емдеуге арналған аппарат
- Аэрозольды генераторлар
- Дезинфекционды камералар

Средства дезинфекции

Физикалық

1. механикалық
2. Сәуле қуаты
3. ультрадыбыс
4. Жоғары жиіліктегі ток
5. Кептіру
6. Қыздыру

Химиялық

1. қышқылдар
2. сілтілер
3. хлорланған
4. фенолдар , креондар
5. формальдегид
6. ауыр метал тұздары
7. жуғыш заттар

Биологиялық

1. антогонисты-микробтар
2. термофильды микобтар

Дезинфекцияны ұйымдастыру техникасы

- **Механикалық тазарту**

Сумен немесе дезинфекциялаумен ылғалдандыру,
мұқият механикалық тазалау, гидротазалау

- **Тиісті дезинфекциялау**

дезинфекциялауды таңдау

дезинфекция әдісі

үйдің жалпы ауданын анықтау

дезинфекциялаушы заттардың жалпы мөлшерін
есептеу

рәсімі

экспозиция

қажет болған жағдайда желдету, жуу, дезинфекциялау
құралдарын залалсыздандыру

- **Сапаны бақылау**

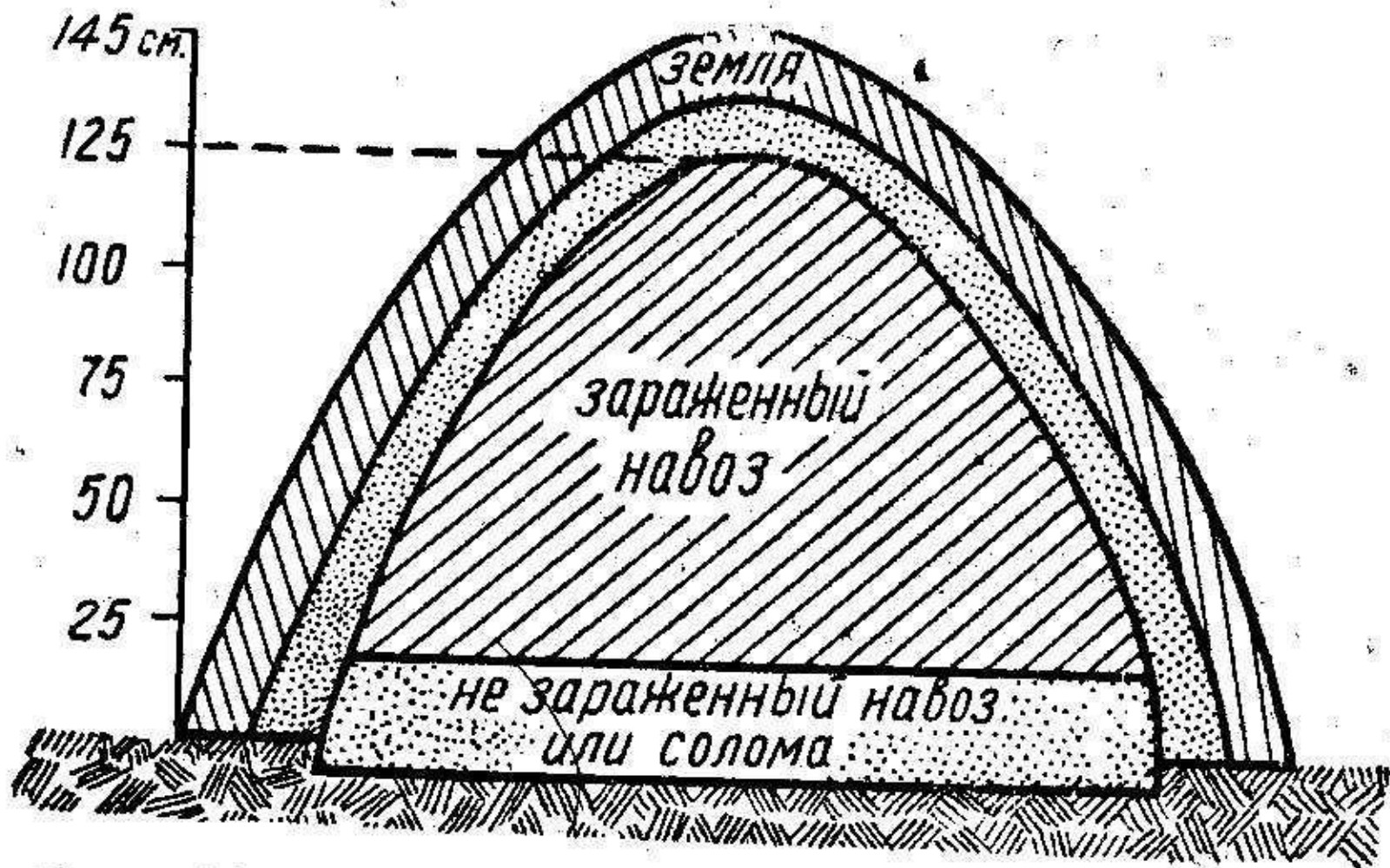
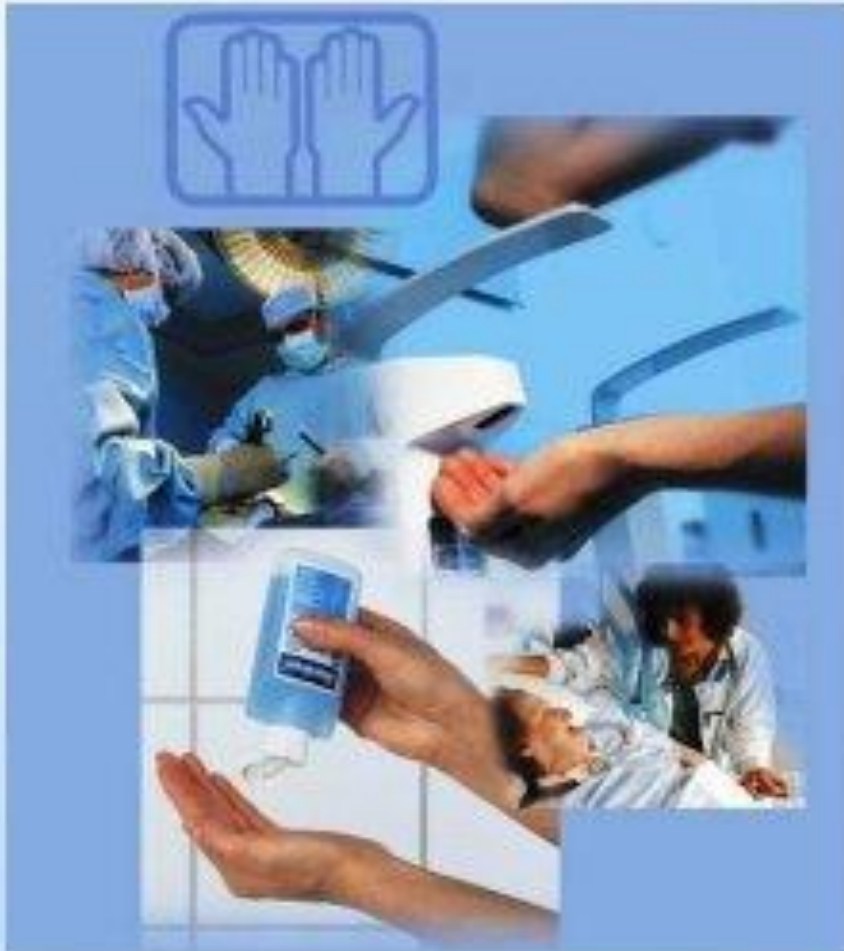

Рис. 68. Укладка навоза для биологической дезинфекции.

АНТИСЕПТИКА ЖӘНЕ ДЕЗИНФЕКЦИЯ

- Антисептиктер мен дезинфекциялаушы заттардың медицинада маңызы өте зор.
- Оларды жұқпалы жараларды, микроорганизмдермен зақымдалған теріні және шырышты кабаттарды емдеу үшін,
- суды және тамақты өңдеу үшін, медициналық құрал-жабдықтарды, киімдер мен төсек орындарды залалсыздандыру үшін қолданады.

shava.kz

ДЕРАТИЗАЦИЯ

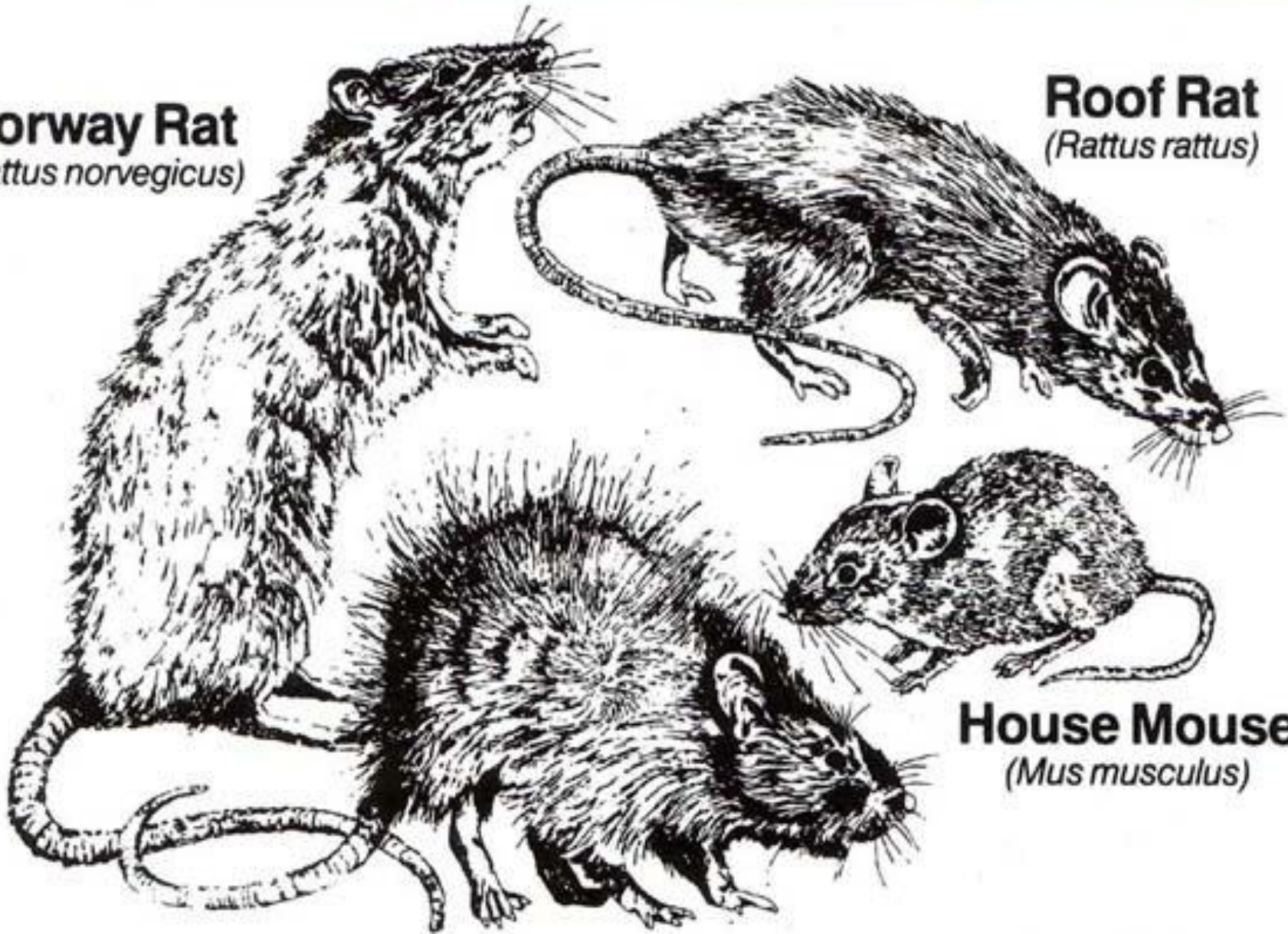
Дератизация

(*de* - жоямын, *rattus*-егеуқұйрық)

- зиянкес кемірушілерге қарсы бағытталған шерулер кешені.

Norway Rat
(*Rattus norvegicus*)

Roof Rat
(*Rattus rattus*)

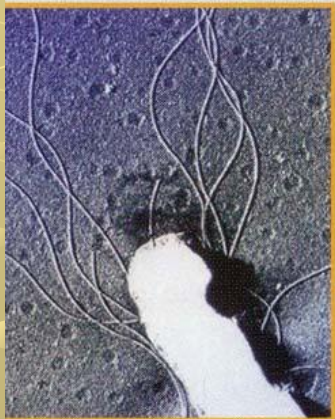
House Mouse
(*Mus musculus*)

Lesser Bandicoot
(*Bandicota bengalensis*)

... портят
продукты

... переносят
заболевания

... перегрызают
провода

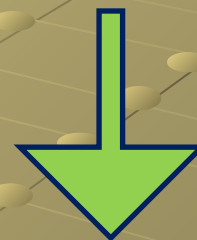
Елімізде мекендейтін 332 түрлі сүтқоректі жануарлардың 132-сі кемірушілерге жатады. Олардың ішінде індет тарататуға қатыстылары синантропты (грекше *sun* - бірге, *anthropos* – адам) деп аталатын адамның мекен-жайын төңіректеп тіршілік ететін 3 тұқымдастыққа (семейство) жатады.

Тышқан
тәрізділер:
егеуқұйрықтар
(сұр, қара,
жалпақтісті), үй
тышқаны

Атжалман
тәрізділер: сұр
тышқандар,
құмтышқандар,
атжалмандар.

Тиінтектестер:
суырлар,
саршұнақтар.

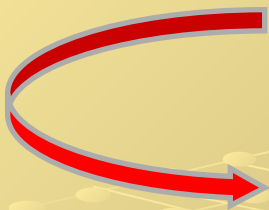
Кемірушілермен күресуді алдын алу және оларды жою (дератизация) шараларын қолдана отырып жүргізеді.

Алдын алу шараларына:

санитариялық

құрылысты-техникалық

агротехникалық шарлары жатады

Жою шаралары - малдардың жұқпалы ауруларымен күресу барысындағы міндетті шаралар болып табылады. Кемірушілерді жою үшін механикалық, биологиялық және химиялық тәсілдер қолданылады.

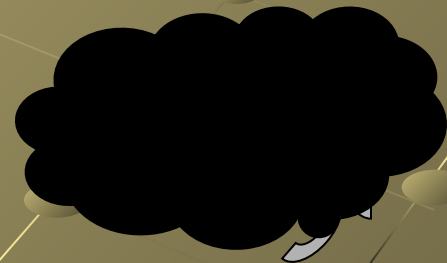
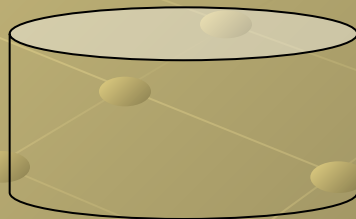
Химиялық әдістер әр түрлі улы заттарды қолдануға негізделген. Мал қораларын дезинфекциялау үшін қауіпсіз улар - антикоагулянттарға жататын зоокумарин, дифенацин, фентолацин пайдаланылады.. Оларды бір рет жегенде малдар үшін қауіпті емес мөлшерде пайдаланылады және оларға қарсы у қайтарушы ретінде К витаминін пайдалануға болады.

МЕТОДЫ ДЕРАТИЗАЦИИ

Безприманочный
(опыливание
нора, путей
движения)

Приманочный
(пищевые
приманки: каши, хлеб,
фарш, ;водные
приманки:
вода, молоко, бульон)

Газами (углекислый газ)

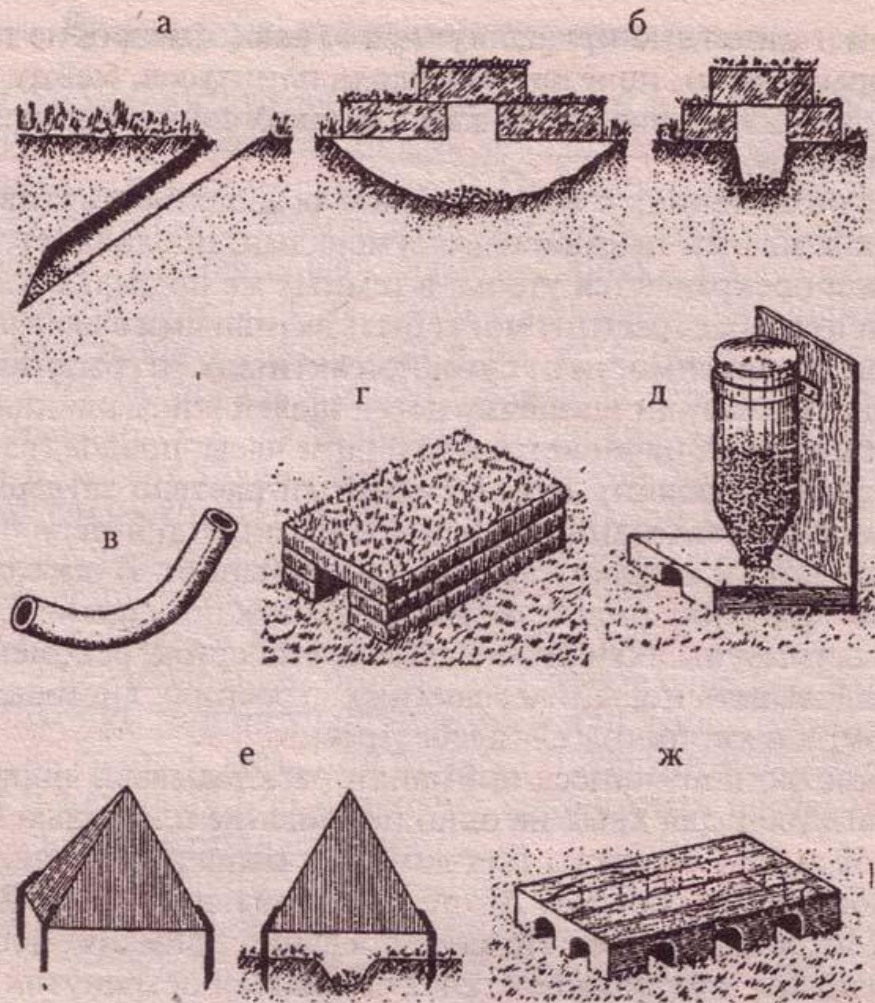

Рис. 9. Способы раскладки приманки:

- а) искусственная нора;
- б) траншея;
- в) металлическая или глиняная труба;
- г) коридорчик из дерна;
- д) кормушка-бутылка;
- е) колпак-зонт;
- ж) приманочный ящик для подвала

Порядок проведения дератизации.

1. Определение степени инвазии.

2. Выбор метода борьбы с грызунами.

3. Выбор мест для размещения приманки.

4. Размещение приманки.

5. Контроль за результатами.

6. Проверочные исследования и профилактические мероприятия.

ДЕЗИНСЕКЦІЯ

Дезинсекция —/французша des - жою insectum - жәндік/ -сыртқы ортадағы зиянды жәндіктерді жою. Бұл терминді ұсынып, ғылым мен өмірге енгізген академик Н.Ф.Гамалея /1910/ болатын. Табиғатта миллионға жуық жәндіктер болса 1 пайызға жуығы ғана зиянкес тоғышарлар қатарына жатады. Кейбір жәндіктер оқыра, пысқырық, эстроз, гастрофилез, симулидетоксикоз, гематопиноз, бовинелез сияқты аурулардың \қоздырушылары болса, енді бір тобы малдың қаның сорып, мазасын кетіреді. Оларға шыбын-шіркей, маса-сона, бит, бүргін жатады.

Қораны, мал фермасындағы түрлі жабдықтарға дезинсекция жасау үшін, малдың үстін дәрілеу үшін әртүрлі техникалық жабдықтар, негізінен дезинфекцияға арналған жабдықтар пайдаланылады. Жәндіктермен және кенелермен күресу үшін механикалық, физикалық, химиялық және биологиялық тәсілдерді пайдаланылады.

Дезинсекцияның механикалық тәсілі тек жәндіктердің кейбір түрлерімен күресу үшін ғана жарамды. Мәселен шыбындарды аулау үшін оларға әр түрлі торлар құрылады және жабыстырғыш қағаздар қойылады.

Бірақ дезинсекцияның механикалық тәсілі кенелермен жәндіктерді толығымен жоя алмайды. Оларды тек физикалық әсіресе химиялық дезинсектанттармен бірге қолданғанда ғана жақсы нәтиже береді.

Дезинсекцияның химиялық жабдықтары

Жәндіктердің организміне енуіне байланысты оларды 4 топқа бөледі:

Контакты инсектицидтер, яғни олар жәндіктің организміне жанасқанда ғана әсер ете алады.

Ішек дезинсектанттары, жәндіктердің ішіне азық және су арқылы енгенне кейін ғана әсер етеді.

Фумигантты дезинсектанттар, олар жәндіктердің тынс алу жолдары арқылы әсер етеді (түтіндеткенде).

Репелентті, яғни үркіту арқылы әсер ететін препараттар.

МЕТОДЫ ДЕЗИНСЕКЦИИ

ВЛАЖНЫЙ

ОПРЫСКИВАНИЕ,
ПОГРУЖЕНИЕ В
РАСТВОР

АЭРОЗОЛЬНЫЙ

СУХОЙ

(ПОСЫПКА
ПОРОШКАМ
И
ТАБЛЕТКАМ
И

ГАЗАМИ
(ГАЗЫ,
ИНСЕКТИЦИД
НЫЕ
ШАШКИ)

Назарларыңызға рахмет !!!!!

